

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 5. decembar 2019. godine
Br. ref.:RK 1475/19

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI81/19

Podnosilac

Skender Podrimqaku

**Ocena ustavnosti Rešenja Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda
Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku Agenciju za Privatizaciju,
AC-I-19-0007, od 14. marta 2019. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnet od strane Skendera Podrimqaku sa mestom stovanja u opštini Peć, kojeg zastupa Armend Deskaj, advokat (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava Rešenje Žalbnog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku Agenciju za Privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS-a), AC-I-19-0007, od 14. marta 2019. godine, koje mu je uručeno dana 19. marta 2019. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je zahtev za ocenu ustavnosti osporenog rešenja putem kojeg je, po navodima podnosioca zahteva, došlo do povrede njegovih prava koja su zagarantovana članovima: 10 [Ekonomija], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32 [Pravo na pravno sredstvo], 46 [Zaštita Imovine], 53 [Tumačenje odredbi ljudskih prava], 54 [Sudska zaštita prava] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).
4. Podnosilac zahteva dalje traži od Ustavnog suda Kosova (u daljem tekstu: Sud) da odredi privremenu metru i da izvrši "zabranu prodaje Jedinice br. 50: PZ Kooperacija – Poljoprivredno zemljište Sigë 1," (u daljem tekstu: osporena imovina).

Pravni osnov

5. Zahtevi se zasnivaju na stavovima 1 i 7, člana 113 [Jurisdikcija i Ovlašćene Strane] Ustava, na članu 22 [Procesuiranje podnesaka] i 47 [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosova, br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o Radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 22. maja 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud) preko pošte.
7. Dana 23. maja 2019. godine, Predsednica Suda je imenovala sudiju Bekima Sejdiua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Nexhmi Rexhepi (članovi).
8. Dana 17. juna 2019. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva.
9. Dana 17. juna 2019. godine, Sud je obavestio i Žalbeno veće PKVS-a o osporavanju Rešenja AC-I-19-0007 i istom je prosledio i jednu kopiju zahteva.
10. Dana 4. jula 2019. godine, podnosilac zahteva je podneo i dopunu zahteva pred Sudom.
11. Dana 24. septembra 2019. godine, Sud je zatražio od zastupnika podnosioca zahteva da podnese ovlašćenje o zastupanju pred Ustavnim Sudom.

12. Dana 4. oktobra 2019. godine, podnosilac zahteva je putem pošte podneo ovlašćenje o zastupanju pred Ustavnim Sudom.
13. Dana 7. novembra 2019. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno je preporučilo sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

14. Dana 11. decembra 2017. godine, podnosilac zahteva je obavešten od strane Kosovske Agencije za Privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) da je proglašen za podnosioca sa najvećom ponuđenom cenom, a u vezi sa učestvovanjem u postupku prodaje imovine. U ovom obaveštenju KAP-a je navedeno da *“na osnovu opštih pravila tendera, najveća ponuđena cena ni na koji način ne predstavlja Odluku o prodaji sredstva, već će Odluku o usvajanju ili odbijanju prodaje doneti Odbor Direktora KAP-a.”*
15. Dana 27. decembra 2017. godine, KAP je obavestio podnosioca zahteva u vezi sa Odlukom Odbora Direktora KAP-a, o poništenju tendera za spornu imovinu. Obaveštenje je sadržalo i uput o pravnom sredstvu protiv odluke o poništenju, odnosno o iniciranju sudskog postupka pred PKVS-om.
16. Dana 27. februara 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo tužbu pred PKVS-om, tražeći da se: (i) poništi odluka Odbora Direktora KAP-a u vezi sa poništenjem prodaje sporne imovine; (ii) utvrdi da je tužilac kupac sporne imovine; (iii) obaveže KAP da u roku od 30 dana završi sa postupkom prodaje (sporne imovine) kao i da pokrije troškove parničnog postupka. Izuzev ovoga, istom tužbom je podnosilac zahteva tražio i donošenje Preliminarnog sudskog naloga (u daljem tekstu: PSN), putem kojeg bi se zabranilo KAP-u preduzimanje radnji za tenderisanje sporne imovine, sve do konačne odluke.
17. Jednog neodređenog dana, KAP je podnela svoje komentare pred Specijalizovanim većem PKVS-a, protiveći se predlogu za izdavanje PSN-a jer nema zakonskih osnova, uz argumente da je odluka Odbora KAP-a u skladu sa Zakonom br. 04/L-034 o Kosovskoj Agenciji za Privatizaciju.
18. Dana 13. aprila 2018. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je donelo Rešenje C-III-18-0038, putem kojeg je odbilo zahtev podnosioca zahteva za izdavanje PSN-a. U obrazloženju ovog Rešenja, između ostalog, se navodi da tužilac (podnosilac zahteva) nije pružio verodostojne dokaze da će pretrpeti *“momentalnu i nepopravljivu finansijsku štetu”*, ukoliko se ne usvoji zahtev za PSN-om.
19. Dana 3. maja 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu pred Žalbenim većem PKVS-a protiv Rešenja C-III-18-0038, zbog ozbiljnih povreda odredbi postupka, pogrešne primene materijalnog prava kao i zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.
20. Dana 31. maja 2018. godine, Žalbeno veće PKVS-a je Rešenjem AC-I-18-0271, odbilo žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdilo je Rešenje Specijalizovanog Veća PKVS-a C-III-18-0038, od 13. aprila 2018. godine. U

ovom rešenju, Žalbeno veće je obrazložilo da: *“Žalilac (podnosilac) je samo verbalno tvrdio da će šteta biti neposredna i nepopravljiva, ali on ni pred Specijalizovanim Većem, niti pred Žalbenim Većem nije dostavio nikakve dokaze koji bi dokazali štetu prouzrokovana sa odlukom o poništenju ovih tendera. Štaviše, svakom učesniku u tenderskoj procedure mu je jasno, prema članu 17 Pravila tendera, da samo Odbor KAP-a ima konačnu nadležnost da odobri prodaju”*. Na kraju, Žalbeno veće je naglasilo da ova odluka ne prejudicira rešavanje u vezi sa meritumom tužbe.

21. Dana 13. jula 2018. godine, podnosilac zahteva je ponovo podneo zahtev za izdavanje PSN, zato što je KAP objavio grupu 39 privatizacije za prodaju sporne imovine.
22. Dana 19. decembra 2018. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je donelo Rešenje C-III-18-0038, putem kojeg je odbilo zahtev podnosioca zahteva za izdavanje PSN-a (sa obrazloženjem koje je bilo isto kao i u Rešenju od 13. aprila 2018. godine).
23. Dana 10. januara 2019. godine, podnosilac zahteva je ponovo podneo žalbu pred žalbenim većem PKVS-a, a protiv Rešenja C-III-18-0038, od 19. decembra 2019. godine, zbog ozbiljnih povreda odredaba postupka, pogrešne primene materijalnog prava i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.
24. Dana 14. marta 2019. godine, Žalbeno veće PKVS-a je, Rešenjem AC-I-19-0007, odbilo žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdilo je Rešenje Specijalizovanog veća PKVS-a, C-III-18-0038, od 19. decembra 2018. godine (sa obrazloženjem koje je bilo isto kao i u Rešenju od 31. maja 2018. godine). Žalbeno veće je ponovo naglasilo da ovo Rešenje ne prejudicira *“konačnu odluku po tužbi”*.

Navodi podnosioca zahteva

25. Podnosilac zahteva navodi da je Žalbeno veće PKVS-a, u presudi AC-I-19-0007, kojom je odbilo njegov zahtev za izdavanje prethodnog sudskog naloga, povredilo njegova prava koja su zaštićena u članovima 10 [Ekonomija], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32 [Pravo na pravno sredstvo], 46 [Zaštita imovine], 53 [Tumačenje odredbi Ljudskih prava], 54 [Sudska zaštita prava] Ustava.
26. Podnosilac zahteva naglašava da su sa ponovnim tenderisanjem sporne imovine, *‘ispunjeni pravni uslovi za izdavanje prethodnog sudskog naloga (privremene mere).’* Samim tim, po podnosiocu zahteva, iz postupka tenderisanja može da dođe i do prodaje sporne imovine, kojom prilikom bi se nanela momentalna i nepopravljiva šteta. Dakle, *‘eventualna prodaja sredstva bi ugrozila glavni zahtev koji je predstavljen u tužbi, u kojoj se tražilo da se potvrdi da je Odluka tužene [KAP-a] o poništenju tendera bila nezakonita.’*
27. Podnosilac zahteva argumentuje da je njegov zahtev u stvari imovinski zahtev i da je pravo na imovinu jedna ustavna kategorija i takođe da je to jedno zagarantovano pravo i u međunarodnim konvencijama o pravima i slobodama ljudi. Samim tim, po njemu, odbijanje zahteva za privremenu meru bi u

potpunosti izgubilo smisao konteksta koji je povezan sa tužbenim zahtevom a koji je u postupku pred Specijalizovanim većem PKVS-a. Dakle, po podnosiocu zahteva, sprečavanje prodaje sve do odluke o meritumu po predmetu je u pravnom interesu tužilačke strane ali je takođe u interesu i pravosuđa u celini.

28. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da je odluka Odbora Direktora KAP-a o poništenju tendera za spornu imovinu u suprotnosti sa članom 10 Ustava, jer, po njemu, Kosovo je određeno kao država sa slobodnom tržišnom ekonomijom. On tvrdi da je on veoma velike važnosti poznati princip da u državama u kojima se primenjuje slobodna tržišna ekonomija, ponuda i potražnja se regulišu cenama na tržištu, stoga i u tom pravcu, zato što je podnosilac ponudio najveću cenu, trebalo je da su odobri prodaja sporne imovine.
29. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da "protumači" ustavnost osporenog Rešenja AC-I-19-0007, kao i odluku Odbora Direktora KAP-a u vezi sa poništenjem tendera za spornu imovinu.
30. Podnosilac zahteva traži od Suda takođe da odredi privremenu meru, tražeći da *"do pojašnjenja zahteva, u skladu sa članom 27 Zakona o Ustavnom Sudu a u vezi sa Privremenim merama [...] da Presudom spreči prodaju sredstava br. 39 [...]"*.

Prihvatljivost zahteva

31. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom i dalje navedene Zakonom i Poslovníkom o radu.
32. U tom smislu, Sud se, pre svega, poziva na stavove 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

"1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom".

33. U nastavku, Sud se takođe poziva na kriterijume o prihvatljivosti koji su propisani u Zakonu. U tom smislu, Sud se poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47 [Individualni zahtevi]

"1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48
[Tačnost podneska]

" Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori ".

Član 49
[Rokovi]

" Podnesak se podnosi u roku od četiri (4) meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku..."

34. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud primećuje da je podnosilac zahteva ispunio uslove koji su određeni u članu 113 (7) Ustava, jer je isti ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno Rešenje Žalbenog veća PKVS-a AC-I-19-0007 od 14. marta 2019. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva predviđena zakonom. Podnosilac zahteva je takođe naglasio prava i osnovne slobode za koje tvrdi da su povređeni, u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokom koji je propisan u članu 49. Zakona.
35. Međutim, u proceni prihvatljivosti zahteva, Sud takođe treba da razmotri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove koji su propisani u pravilu 39 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika o radu. Pravilo 39 (2) Poslovnika o Radu određuje uslove na osnovu kojih Sud može da razmotri zahtev, uključujući uslov da zahtev ne bude očigledno neosnovan. Naime, pravilo 39 (2) Poslovnika, propisuje da:
- "(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju."*
36. S tim u vezi, Sud podseća još jednom da podnosilac zahteva tvrdi da su mu povređena prava koja su zaštićena u članovima 10 [Ekonomija], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 32 [Pravo na pravno sredstvo], 46 [Zaštita Imovine], 53 [Tumačenje odredbi ljudskih prava], 54 [Sudska zaštita prava] Ustava.
37. Ali, u svetlu činjenica konkretnog slučaja, Sud smatra da se navodi podnosioca zahteva, u suštini, tiču:
- (i) povreda člana 31 Ustava a u vezi sa članom 6 EKLJP-a, i
 - (ii) povreda člana 46 Ustava.

(i) *Primenljivost člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a u "prethodnim postupcima"*

38. Sud primećuje da se u ovom konkretnom slučaju glavni navodi podnosioca zahteva tiču prethodnog sudskog postupka, odnosno tiču se odbijanja njegovog zahteva za PSN od strane dve sudske instance u okviru PKVS-a.
39. Stoga, Sud će pre svega utvrditi da li se u slučaju podnosioca zahteva može primeniti član 6 Konvencije u vezi sa članom 31 Ustava.
40. Što se tiče primenljivosti člana 6 Konvencije i člana 31 Ustava u prethodnom postupku – kao što je postupak kojim je odlučeno u vezi sa zahtevom podnosioca zahteva za PSN, Sud primećuje da je jedna takva primena bila protumačena od strane ESLJP-a kroz sudsku praksu istog. Sud je, u skladu sa članom 53 [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, obavezan da tumači prava i osnovne slobode ljudi koje su zagarantovane Ustavom u skladu sa sudskom praksom ESLJP-a.
41. Samim tim, Sud će odrediti primenljivost proceduralnih garancija člana 31 Ustava, u vezi sa članom 6 EKLJP-a, u okolnostima ovog konkretnog slučaja, zasnivajući isto na sudsku praksu ESLJP-a (Vidi takođe Presudu u slučaju br. KI122/17, podnosilac, *Ceska Exportni Banka A. S.*, Presuda od 30. aprila 2018. godine, stav 124 i KI150/16, podnosilac *Mark Frrok Gjokaj*, Presuda od 31. decembra 2018. godine, stav 62).
42. Sud prvo primećuje da se delokrug člana 6. EKLJP-a u građanskom delu primenjuje na postupke koji utvrđuju "građanska prava ili obaveze". (Vidi slučaj ESLJP-a: *Ringeisen protiv Austrije*, predstavka br. 2614/65, presuda od 22. juna 1972. godine). ESLJP je utvrdio da kako bi član 6 u svom građanskom kontekstu bio primenjiv, "*mora da postoji spor u vezi sa "građanskim pravom", kojim se može reći, barem na osnovu argumentacije, daje priznato u lokalnom pravu, bez obzira da li je zaštićeno i Konvencijom. Spor mora biti tačan i ozbiljan; može se odnositi ne samo na samoodrživost prava, već i na delokrug i način njegovog ostvarivanja; i na kraju, ishod postupka treba direktno određivati navedeno pravo; nejasne veze ili dalekosežne posledice nisu dovoljne da se aktivira član 6 stav 1"*. (Vidi slučajeve ESLJP-a, *Mennitto protiv Italije*, predstavka br. 33804/96, presuda od 5. oktobra 2000. godine, stav 23; *Giilmez protiv Turske*, predstavka br. 16330/02, presuda od 20. maja 2008. godine stav 28, *Michallef protiv Malte*, br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine stav 74).
43. Sud dalje želi da naglasi opšti stav ESLJP-a da se, u principu "prethodni postupci", poput onih koji se odnose na izdavanje privremene mere/mere bezbednosti, ne smatraju da isti utvrđuju "građanska prava i obaveze" i stoga, u principu, ne spadaju u delokrug takve zaštite člana 6. EKLJP-a. (Vidi: slučajeve ESLJP-a: *Wiot protiv Francuske*, predstavka br. 43722/98, presuda od 7. januara 2003. godine, *APIS a.s. protiv Slovačke*, predstavka br. 39754/98, presuda od 13. januara 2000. godine, *Veriagsgruppe NEBS MbH protiv Austrije*, predstavka br. 62763/00, presuda od 23. oktobra 2003. godine, *Libert protiv Belgije*, predstavka br. 44734/98, presuda od 8. jula 2004.

godine; *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 83, vidi, i slučajeve Suda KI 122/17, podnosilac zahteva: *Česká Exportní Banka A.S.*, presuda od 30. aprila 2008. godine, stav 126 i KI150/16, podnosilac zahteva *Mark Frrok Gjokaj*, Presuda od 31. decembra 2018. godine, stav 64).

44. Međutim, u određenim slučajevima, ESLJP je primenio član 6. EKLJP-a u "prethodnim postupcima" kada je smatrao da su sigurnosne mere bile odlučujuće ili ključne za građanska prava podnosioca zahteva. (Vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a: *Aerts protiv Belgije*, predstavka br. 25357/94, presuda od 30. jula 1998. godine; *Boca protiv Belgije*, predstavka br. 50615/99, presuda od 15. novembra 2012. godine, *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 75; vidi, i slučajeve Suda KI 122/17, podnosilac zahteva: *Česká Exportní Banka A.S.*, presuda od 30. aprila 2008. godine, stav 127 i KI150/16, podnosilac zahteva *Mark Frrok Gjokaj*, Presuda od 31. decembra 2018. godine, stav65).).
45. Presudom *Micallef protiv Malte* u 2009. godini, ESLJP je promenio svoj prethodni stav u pogledu neprimenjivanja proceduralnih garancija iz člana 6. EKLJP-a u "prethodnim postupcima". Promenu ovakvog stava, ESLJP je obrazložio na sledeći način:

*"Isključenje privremenih mera iz delokruga člana 6 do sada je bilo opravdano zbog činjenice da te mere u načelu ne utvrđuju građanska prava i obaveze. Međutim, u okolnostima kad se mnoge države ugovornice suočavaju s velikim brojem nerešenih predmeta u svojim preopterećenim pravosudnim sistemima, što dovodi do preterano dugih sudskih postupaka, odluka sudijske o sudskoj zabrani šesto će biti istog značaja kao i odluka o meritumu tužbe za značajno razdoblje, a u izuzetnim slučajevima čak i trajno. Iz toga sledi da se često u postupcima u kojima se odlučuje o privremenim merama i u glavnim postupcima zapravo odlučuje o istim "građanskim pravima ili obavezama" koje imaju isti posledične dugotrajne ili trajne efekte". (Vidi: slučaj ESLJP-a, *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 79.*

46. Na osnovu ove Presude, Sud primećuje da, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ne sve sigurnosne mere/privremene mere određuju građanska prava ili obaveze i primenljivost člana 6 EKLJP-a za prethodne postupke je u zavisnosti od činjenice da li su ispunjeni određeni uslovi.
47. Pre svega, navedeno pravo (što je i predmet spora) mora biti "građansko", kako u sudskom razmatranju, tako i u postupcima koji se odnose na privremenu/sigurnosnu meru, u okviru autonomnog značenja tog pojma prema članu 6. EKLJP-a. (Vidi, *inter alia*, slučajeve ESLJP-a: *Grčka rafinerija i Stratis Andreadis protiv Grčke*, predstavka br. 13427/87, presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 39, *Konig protiv Nemačke*, predstavka br. 6232/73, presuda od 28. juna 1978. godine, stavovi 89-90, *Ferrazzini protiv Italije*, predstavka br. 44759/98, presuda od 15. jula 1999. godine, stavovi 24-31, *Roche protiv Ujedinjenog kraljevstva*, predstavka br. 32555/96, presuda od 9. decembra, 1994. godine, stav 119, i *Micallef protiv Malte*, predstavka br. 17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stav 84).

48. Drugo, ESLJP ističe da se priroda privremene mere/mere bezbednosti mora ispitati, s obzirom na to da će se član 6. EKLJP-a primenjivati kad god se može smatrati da se nekom efektivnom merom stvarno utvrđuje (utiče na) građansko pravo ili obaveza. (Vidi: slučaj ESLJP-a *Micallef protiv Malte*, Ibidem, stav 85).

(ii) Primena gore navedenih principa u ovom slučaju

49. Sud primećuje da se sadržaj prava koje je navedeno u ovom konkretnom slučaju, odnosno zahtev za PSN, tiče poništenja odluke za prodaju sporne imovine, a putem ponovnog tenderisanja u postupku privatizacije. Ovo je jedno pravo građanskog karaktera na osnovnu zakonskih propisa koji su na snazi u Republici Kosova.
50. Svrha PSN-a, kojeg je zatražio podnosilac zahteva, je osiguranje glavnog navoda podnosioca, koji se tiče sporne imovine. Podnosilac zahteva smatra PSN za neophodnu meru za sprečavanje prodaje sporne imovine, dok sudovi još nisu odlučili u vezi sa meritumom predmeta (odnosno u vezi sa tužbom koja je podneta 27. februara 2018. godine). Štaviše, što se tiče drugog uslova, Sud primećuje da PSN određuje na efektivan način navedeno građansko pravo.
51. Samim tim, uzimajući u obzir da je pravo koje je uključeno u “prethodne postupke” jedno građansko pravo, kao i da je PSN određujući u vezi sa navedenim građanskim pravom, Sud utvrđuje da okolnosti ovog konkretnog slučaja, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ispunjavaju kriterijume za primenu proceduralnih garancija koje su navedene u članu 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a.
52. Stoga, Sud je oceniti poštovanje proceduralnih garancija člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a, tokom postupaka koji su se sprovedi pred PKVS-om, a u vezi sa zahtevom podnosioca zahteva za PSN .

(A) Što se tiče navoda o povredi člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a

53. Sud ističe da su i Specijalizovano i Žalbeno veće PKVS-a odlučili samo po zahtevu tužioca (podnosioca zahteva) o PSN-u, i još uvek nije doneta neka odluka u vezi sa meritumom tužbenog zahteva.
54. Samim tim, Sud će razmotriti samo navode podnosioca zahteva u vezi sa odlukama PKVS-a o zahtevu za PSN.
55. U tom pravcu, Sud zapaža da podnosilac zahteva tvrdi da su mu odlukama PKVS-a povređena njegova prava koja su zagantovana članovima 10, 31, 32, 46, 53, 54 Ustava.
56. Sud podseća da je podnosilac zahteva podneo tužbu pred PKVS-om, protiv odluke Odbora direktora KAP-a, gde je tražio da se: (i) poništi odluka Odbora Direktora KAP-a u vezi sa poništenjem prodaje sporne imovine; (ii) utvrdi da je tužilac kupac sporne imovine; (iii) obaveže KAP da u roku od 30 dana završi sa postupkom prodaje (sporne imovine) kao i da pokrije troškove parničnog

postupka. Izuzev ovoga, istom tužbom je podnosilac zahteva tražio i donošenje Preliminarnog sudske naloga (PSN), putem kojeg bi se zabranilo KAP-u preduzimanje radnji za tenderisanje sporne imovine, sve do konačne odluke.

57. Ali, Sud želi da naglasi da se suština navoda podnosioca zahteva tiče prava na pravično i nepristrasno suđenje, u vezi sa pravom na imovinu.
58. Što se tiče prava na pravično i nepristrasno suđenje, podnosilac tvrdi da tokom postupaka pred PKVS-om njemu nije pružena adekvatna zaštita i tako je došlo do povreda iz člana 31 u vezi sa članom 5 EKLJP-a.
59. S tim u vezi, Sud primećuje da je glavni razlog za odbijanje zahteva za PSN podnosiocu zahteva pri Specijalizovanom veću PKVS-a bio taj da *"[... tužilac nije pružio verodostojne dokaze, koji bi mogli obrazložiti izdavanje PSN-a. Tužilac nije podneo nikakav dokaz o postojanju rizika od štete i štaviše nije uspeo da podnese niti jedan dokaz koji bi mogao da argumentuje da će se desiti momentalna i nepopravljiva šteta ukoliko se PSN ne izda."*
60. Dalje, Sud primećuje da je Žalbeno veće PKVS-a obrazložilo na sledeći način: *"Tužilac je podneo pred PKVS-om dokaze koji pokazuju da je on proglašen privremenim dobitnikom navedene nepokretne imovine. Ali ovo ne znači da je on i kupio tu nepokretnu imovinu. Odbor Direktora KAP-a, u skladu sa svojim ovlašćenjima na osnovu zakona o KAP-u br. 03/L-67 i u skladu sa pravilima koja se primenjuju, je taj koji odlučuje u vezi sa usvajanjem ili poništenjem neke prodaje [...]. Dakle, nasuprot očekivanju žalioaca a pogotovo nakon objave ponude sa najvišom cenom, poništenje tendera se ne može smatrati kao prouzrokovana šteta i za ovo se ne može tražiti odšteta, i to upravo zbog člana 14 Pravilnika tendera koji predviđa poništenje prodaje u slučaju nerazumne cene."*
61. Sud smatra da su i Specijalizovano i Žalbeno veće PKVS-a dali obrazložene odgovore na sve navode podnosioca zahteva u vezi sa tumačenjem i primenom odgovarajućih pravila proceduralnog i materijalnog prava.
62. Na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da je obrazloženje koje je dato u Rešenju Žalbenog veća PKVS-a veoma jasno i nakon razmatranja svih postupaka, Sud takođe primećuje da postupci pred Specijalizovanim i Žalbenim većem PKVS-a nisu bili ni na koji način nepravedni ili arbitrarni (Vidi predmet ESLJP-a: *Shub protiv Litvanije*, predstavka br. 17064/06, Odluka od 30. jula 2009. godine).
63. U skladu sa svojom konsolidovanom sudske praksom, Sud ponavlja da nije dužnost suda da se bavi greškama za koje se navodi da su počinjene tokom primene odgovarajućih zakona od strane redovnih sudova, ukoliko takvom primenom nije došlo do povreda osnovnih prava i slobode zaštićenih Ustavom i EKLJP-om. Sud sam ne može da oceni zakon koji je primenio neki redovan sud da bi doneo neku odluku umesto neke druge odluke. Ukoliko bi bilo drugačije, Sud bi delovao onda kao sud „četvrtog stepena“, a to bi rezultiralo prekoračenjem ograničenja utvrđenih u nadležnosti suda. Uistinu, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju odgovarajuća pravila

proceduralnog i materijalnog prava (vidi: *Garcia Ruiz protiv Španije*, stav 28 Presude ESLJP-a od 21. januara 1999. godine).

64. Sud, na kraju, takođe naglašava da nezadovoljstvo podnosioca zahteva ishodom postupaka od strane redovnih sudova, odnosno od Specijalizovanog i Žalbenog veća PKVS-a, ne može samo po sebi predstavljati argumentovanu tvrdnju o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje, ili o jednakosti pred zakonom (vidi, *mutatis mutandis*, slučaj Ustavnog suda KI91/18, sa podnosiocem: *Njazi Gashi, Lirije Sadikaj, Nazife Hajdini-Ahmetaj i Adiana Rexhepi*, Rešenje o neprihvatljivosti od 30. septembra 2019. godine, stav 66; vidi takođe slučaj ESLJP-a *Mezőtúr-Tiszazugi Vízgazdálkodási Társulat protiv Mađarske*, odluka od 26. jula 2005. godine, stav 21).
65. Sud smatra da navodi i argumenti podneti od strane podnosioca zahteva ne pokazuju da su postupci pred Specijalizovanim većem ili pred Žalbenim većem PKVS-a bili nepravilni ili arbitrarni, na način da bi se Ustavni Sud ubedio da su podnosiocu zahteva osporene neke proceduralne garancije, a što bi dovelo do povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje, zagarantovano članom 31 Ustava a u vezi sa članom 6 EKLJP-a.

(B) Što se tiče navoda u vezi sa povredom člana 46 Ustava

66. Sud podseća da podnosilac zahteva takođe naglašava da je osporena odluka doneta u suprotnosti sa pravima koja su zagarantovana u članu 46 [Zaštita imovine] Ustava i odbijanje zahteva za privremenu meru bi u potpunosti izgubilo smisao konteksta koji je povezan sa tužbenim zahtevom a koji je u postupku pred Specijalizovanim većem PKVS-a. Dakle, po podnosiocu zahteva, sprečavanje prodaje sve do odluke o meritumu po predmetu je u pravnom interesu tužilačke strane ali je takođe u interesu i pravosuđa u celini.
67. Sud podseća da član 46 Ustava, kao i član 1 Protokola br.1 (zaštita imovine) EKLJP-a, ne garantuje pravo na dobijanje imovine (Vidi, slučaj Ustavnog suda KI201/18, sa podnosiocem *Selami Taraku*, Rešenje o neprihvatljivosti od 1. novembra 2019. godine, stav 39; KI83/18, sa podnosiocem *Ivica Milošević*, Rešenje o neprihvatljivosti od 17. oktobra 2019. godine, stav 41; vidi, takođe slučajeve ESLJP-a, *Van der Mussele protiv Belgije*, Presuda ESLJP-a od 23. novembra 1983. godine, stav 48; i *Slivenko i drugi protiv Letonije*, predstavka br. 73049/01, Presuda od 9. oktobra 2003. godine, stav 121).
68. S tim u vezi, Sud se poziva na tumačenja ESLJP-a, kada se govori da se član 1 Protokola br. 1 (Zaštita imovine) EKLJP-a odnosi samo na postojeća "imanja" neke osobe (vidi *Marckx protiv Belgije*, stav 50, Presuda od 13. juna 1979. godine; *Anheuser-Busch Inc. protiv Portugala* stav 64).
69. Podnosilac zahteva dalje može tvrditi i povredu člana 46 Ustava samo u meri u kojoj se osporene odluke odnose na njegovu "imovinu; u značenju ove odredbe "imovina" može biti "postojeća imovina", uključujući i potraživanja na osnovu kojih podnosilac zahteva može tvrditi "legitimno očekivanje" da će dobiti efektivno uživanje nekog vlasničkog prava.

70. U određenim okolnostima, jedno "legitimno očekivanje" da bi se dobila neka imovina može takođe da uživa zaštitu u članu 1 protokola br. 1 EKLJP-a (*Pressos Compania Naviera S.A. i drugi protiv Belgije*, predstavka br. 17849/91, Presuda od 20. novembra 1995. godine, stav 31; *Grazinger i Gratzingerova protiv Republike Češke*, predstavka br. 39794/98, Rešenje o neprihvatljivosti od 10. jula 2002. godine, stav 73).
71. Ali, po praksi ESLJP-a, ne može se reći da bilo kakvo "legitimno očekivanje" nastaje tamo gde postoji spor oko pravilnog tumačenja i primene unutrašnjeg prava (u vezi sa imovinskim sporovima) i tamo gde su podnesci podnosioca predstavke naknadno odbačeni od nacionalnih sudova (vidi: *Kopecky protiv Slovačke*, stav 50 presude ESLJP-a od 28. septembra 2004. godine).
72. Sud, razmatrajući navode podnosioca zahteva u vezi sa gore navedenim principima, primećuje da podnosilac zahteva nije posebno obrazložio povredu prava na imovinu i ne poziva se konkretno na neke od principa koji su navedeni u članu 46 Ustava, već smatra da mu je ovo pravo povređeno kao posledica povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje (član 31 Ustava). Ovo zbog činjenice što, po podnosiocu zahteva, i Specijalizovano i Žalbeno veće PKVS-a su pogrešno utvrdili činjenično stanje i pogrešno su primenili materijalno pravo i na taj način nisu odlučili u vezi sa njegovim zahtevom za PSN.
73. Međutim, tokom razmatranja ovih navoda u okviru člana 31 Ustava i člana 6 stav 1 EKLJP-a, Sud je sada već došao do zaključka da su ovi navodi očigledno neosnovani. Stoga, Sud smatra da se u ovom konkretnom slučaju ne potvrđuje da podnosilac ima zahtev koji je obrazložen u vezi sa povredom prava na imovinu po članu 46 Ustava.
74. Kao zaključak, Sud smatra da podnosilac zahteva nije predstavio činjenice koji bi pokazale da su odluke redovnih sudova na neki način prouzrokovale povrede njegovih prava koja su zagarantovana Ustavom.
75. Što se tiče navodnih povreda člana 10, Sud primećuje da ovaj član ne spada u kategoriju Prava i Osnovnih Sloboda koje su određene u Poglavlju II Ustava. Samim tim, navodi o povredi ovog člana trebaju biti povezani i argumentovani sa još jednim drugim pravom koje je predviđeno u poglavlju II (vidi *mutatis mutandis*, slučaj Suda KI108/18, podnosilac *Blerta Morina*, Rešenje o neprihvatljivosti od 30. septembra 2019. godine, stavovi 195-197).
76. Takođe, što se tiče navodnih povreda člana 32, Sud primećuje da je podnosilac zahteva samo spomenuo povredu ovog člana Ustava u njegovom slučaju, ali jedna takva tvrdnja nije obrazložena i podržana argumentima. Sud ponovo naglašava svoj opšti stav da sama činjenica da podnosilac zahteva nije bio zadovoljan ishodom odluka redovnih sudova ili pominjanje članova Ustava, nije dovoljno da se izgradi argumentovana tvrdnja o ustavnoj povredi. Kada se tvrde takve povrede Ustava, podnosilac zahteva treba da obezbedi obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, *mutatis mutandis*, slučajeve Ustavnog Suda KI 78/19, podnosilac zahteva *Miodrag Pavić*, Rešenje o neprihvatljivosti od 1. novembra 2019. godine, stav 56; KI136/14, podnosilac zahteva *Abdullah Bajqinca*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. februara 2015. godine, stav 33).

77. Dakle, zahtev je očigledno neosnovan po ustavnim osnovama i treba se proglasiti neprihvatljivim, u skladu sa pravilom 39 stav (2) Poslovnika o Radu.

Zahtev za privremenom merom

78. Sud podseća da je podnosilac zahteva kao svoj glavni navod predstavio određivanje privremene mere putem koje bi se zabranila prodaja sporne imovine sve do konačne odluke u predmetu pred Specijalizovanim većem PKVS-a.
79. Sud je sada već zaključio da se zahtev podnosioca zahteva treba proglasiti neprihvatljivim, kao očigledno neosnovan po ustavnim osnovama.
80. Stoga, u skladu sa članom 27.1 Zakona i u skladu sa pravilom 57 (4) (a) Poslovnika o radu, zahtev podnosioca zahteva u vezi sa privremenom merom se treba odbiti, jer isti ne može biti predmet razmatranja, jer je zahtev proglašen neprihvatljivim (vidi, s tim u vezi, slučaj Suda: KI19/19 i KI20/19, podnosioci *Muhamed Thaqi i Egzon Keka*, Rešenje o neprihvatljivosti od 26. avgusta 2019. godine, stavovi 53-55).

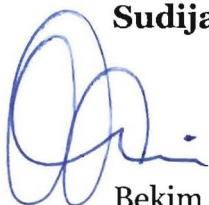
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni Sud Kosova, u skladu sa članom 113.1 i 7 Ustava, članovima 20 i 27 Zakona i u skladu sa pravilima 39 (2), 57 (1) i 59 (2) Poslovnika o Radu, dana 7. novembra 2019, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBACI zahtev za privremenom merom;
- III. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- IV. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20 (4) Zakona;
- V. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Bekim Sejdiu

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi